

Depot legal

GIÁ BÁN	
ĐỒNG PHÁP	NGUỒN QUỐC
Một năm 1.500	6.000
Sáu tháng 750	3.000
Ba tháng 375	1.500

Mua báo phải trả tiền trước.
Thư và mandat gửi cho M. TRẦN
DINH-PHICH - Ai đàng quốc có
số 151 đường số 15 đường ngai trước.

TIENG-DAN

LA VOIX DU PEUPLE

TIENG-DAN - 民

Đường Đông-Ba, Phố

Điện thoại số 6

Điện báo: TIENG-DAN - 民

Nghỉ rừng mơ cho
khỏi khát thì chỉ chờ
khát được nhất thời,
nhìn bánh vẽ để chờ
thèm thì bụng vẫn
cứ đói.

ÔNG ALBERT THOMAS ĐÒI VỚI LAO-ĐỘNG ĐÔNG-DƯƠNG

Gần đây báo-giới rầm rầm nghị-luận về việc ông Albert Thomas là cục-trưởng Quốc-tế lao-động-cục du-lich Đông-dương, ông chỉ đi qua có một ngày mà làm tốn biết bao nhiêu mực! Mà thực, ông chỉ đi qua Đông-dương chứ có ở lại Đông-dương đâu! Ông đến Hà-nội ngày 9 Janvier và từ Sài-gòn xuống tàu đi Singapour chiều ngày 14 Janvier, thế là ông ở Đông-dương được 6 ngày. Ta cứ xem cái thời-gian ấy thì rõ ràng ông chỉ tạt ngang qua Đông-dương vậy.

Từ Hà-nội cho tới Sài-gòn, lại ghé lên Dalat, nếu đi cả ngày cả đêm thì cũng phải tốn hết 3 ngày 3 đêm, như thế thì ở bốn nơi Hà-nội, Huế, Dalat, Sài-gòn, ông chỉ ghé lại có hơn 2 ngày.

Dư luận cho rằng ông Thomas sang Đông-dương là để xem xét trạng-huống lao-động và tình-trạng các điều-lệ lao-động để liệu cách cải-lương sinh-hoạt cho dân lao-động nước ta. Cái lòng «hào-ai nhân-đạo» như vậy ai nghe thấy lại không hoan-nghênh tán-phục! Nhưng xét sự thực thì trong hơn 2 ngày ông ở lại bốn thành-thị nói trên kia, thì giờ đâu ông đi thăm các công-xưởng để mục-kích cái trạng-huống lao-động tại lao-trường? Có lẽ ông cũng đi thăm một vài công-xưởng thực, nhưng cũng chẳng khác gì ông đi qua xứ Đông-dương, nghĩa là đi ngang cửa thì tại qua vào, bắt tay ông Chủ-xưởng một cái là đủ đủ.

Giả sử ông có đi thăm các công-xưởng cho lâu đi nữa thì cái trạng-huống lao-động ông cũng đã thấy được đâu! Kia biết mấy nghìn vạn kẻ khổ-nạn lóc nhúc ở trong các vườn cao-an đất đỏ, các sở mỏ Bắc-kỳ và Ai-lao, cùng các ô-sốt-rét những miền sơn-cốc! Cái tình-trạng của họ thế nào, ông làm sao mà biết được! Sao ông không biết? Ông có tiếp chuyện những đại-biểu của lao-động kia mà! Xin thưa rằng lao-động ta có đoàn-thể gì, có tổ-hợp gì mà ông được đại-biểu? Chẳng qua mấy

người tự-xưng là đại-biểu lao-động mà đi tiếp ông là một vài nhà viết báo, có nữa là mấy ông «dâng-viên» của «dâng-lao-động mấy chục người» ở Nam-kỳ. Ai cứ các ông ấy ra làm đại-biểu? ta không phải bàn chỗ ấy làm gì, chỉ nói rằng lao-động của ta mà không có công-đoàn, không có tổ-hợp thì dù có bao nhiêu đại-biểu nữa cũng chỉ có xác mà không có hồn, mà những sự can-thiệp của họ hăng hái đến thế nào cũng không có hiệu quả gì được. Họ có đưa ra bao nhiêu là tài-liệu nghiên-cứu và khảo-sát về tình-hình lao-động, thì những giấy mà ấy rồi cũng nằm mục ở các ngăn tủ giấy của cục Quốc-tế lao-động mà thôi, chứ ai hơi đâu mà quan-tâm đến.

Nhưng ông Thomas là một nhân-vật trọng yếu như vậy, ông có thể đi dò xét tình-trạng từng người lao-động được sao? Ở nơi nào đã có quan-địa-phương nơi ấy tiếp rước và bày tỏ tình-hình, ông cứ ngồi một chỗ mà tự nhiên việc gì ông cũng biết hết. Phải, ông đi đâu đâu có quan-địa-phương tiếp rước và truyện trò, chỗ nào quan-địa-phương cũng nhất vị nói rằng tình-cảnh lao-động ở Đông-dương là thập phần viển-mạn, chính quan Toàn-quyền Pasquier cũng nói rằng «Những người lao-động hăng hái nhiệt-thành, đều đồng-tâm nỗ-lực mà nhắm tới cái lý-tưởng nhân-đạo, chính-nghĩa và hạnh-phúc, trong khoảng an-linh và hòa-bình». Ông Thomas được nghe những câu như vậy thì cần gì đi quan-sát cho ừng thì giờ! Dân lao-động Đông-dương như thế là đã sướng như «tiên», còn phải mong gì đến ông khổ-tâm dùm giúp nữa. Chẳng thế mà đi đâu ông cũng tuyên-bố rằng ông mới bước chân đến đất Đông-dương lần đầu, mà chỉ thấy những cảnh-vật tốt tươi, những sự-nghiệp vĩ-dại, khiến ông phải mang một mối cảm-tình chan-chứa và một mối kỷ-niệm sâu xa. Song những cảnh-vật ấy, sự-nghiệp ấy ông có thấy rõ không mà ông nói thế? Một cuộc du-lich quanh trái đất đi 80 ngày như của Jules Verne thì có thấy được cái gì cũng là chỉ thấy cái vỏ mà thôi.

Đến như nói rằng ông chỉ tiếp chuyện với các quan-địa-phương thì cũng đủ hiểu tình-hình trong xứ và cơ-ngội một

VĂN-VĂN

Đêm trăng dạo trên cầu ga
Đêm thanh gió mát dạo trên cầu,
Vạc vạc vừng trăng vẽ cảnh sầu.
Thỏ ngọc vén mây khoe nét bít,
Rắn vàng đáy nước ngậm vòng cầu.
Đón đầu xe kéo đi xon xáo,
Đầu bến đèn ghê bóng hát lưu.
Kìa hỡi nhà ai vui sướng nhỉ?
Tiệc say đờn hát mấy cần lâu!

X. T. T.

Trách thầy thuốc dở
Ngao ngàn cho người cũng cả gan,
Thuốc không thông lẽ cũng làm can,
Giả danh kinh trị lừa thiên hạ,
Mượn tiếng gia truyền dối thế gian,
Chụp chẻ bòn chài năm bảy giắc,
Úp nom kiếm chắt một vài quan,
Mấy nhà thuốc dối hay không nhỉ,
Ấm đảo vì chưng quí khác oan.

Minh-Bạch

Ba người rú nhau nâng hòn đá

Mời có nghị-định quan Khâm-sar
kỳ ngày 22 Janvier cấm tại Trung-
kỳ quyền sách GIUPONG AI-QUỐC
của Ngọc-sơn và Đoàn-Hiệt xuất
bản tại Saigon.

Diên-Anh

Sách cần

Bán cổ phần
Hiện ở Công-Ty có người
khai bán 3 cổ phần là 60\$00.
Ngài nào muốn mua, xin viết
thư cho biết.

HUYNH-THÚC-KHANG CÔNG-TY

chỗ cũng đủ biết cả mọi điều, thế thì ông cứ ở ngay tại Genève mà đọc những tờ báo-cáo thương-kỳ cũng hiểu như vậy, hà tất phải tốn công-tốn của mà đi đến đâu! Đến đây hết đặc đi ký-giả phải nói rõ cái mục-dịch cuộc du-lich của ông sang Á-đông này, cái ý ông không phải để quan-sát điều-trá gì đâu, không phải để thương-lượng điều-dinh gì đâu, mà chỉ cốt để bày tỏ cho các dân-tộc Á-đông họ đang tưởng-rằng có quan-Quốc-tế lao-động là chỉ lo riêng việc lao-động Âu-châu. Cái mục-dịch đã chỉ cốt «bày tỏ» mà thôi, thì ông đi chợt ngang như thế cũng là quá đủ.

Ký-giả số 11 viết bài này là cốt khuyến-anh em lao-động chớ xem cái trạng như là con voi, chớ thấy lột lông mà mờ màng bánh vẽ!

Ngô-nhân

THẾ GIỚI THỜI ĐAM QUỐC-TẾ LAO-ĐỘNG-CỤC

Quốc tế lao động cục (Bureau international du travail) là một cơ quan phụ thuộc của Quốc tế liên minh (Société des Nations). Trước hết ta hãy nói qua về Quốc tế liên minh là gì.

Đương hồi Âu chiến, có người đã xướng lập những cơ quan vận động hòa bình, nhưng không thành tựu được. Đến khi Âu chiến liên kết các nước thắng trận hợp Hoa nghị ở Ba-ri để cùng rìu hàn lính công việc «chia phần», nhưng cái trạng thái Âu châu vẫn rắc rối, nào vẫn đề dân tộc và cương giới ở Trung Âu, nào Ba-lan và Nga xung đột, nào Rô-ma-ni cùng Hung-gia-ly-ly-lạp cùng Thổ nhĩ kỳ, Nam tư lập phu cùng Ý đại lợi v. v. gia dĩ các nước bại trận lại mong có ngày phực thù, bởi những nguy cơ ấy nên các nước thắng trận bèn theo ý kiến của Tổng thống Mỹ Uy xông quyết định một bản Minh ước lập ra Quốc tế liên minh, mục đích để duy trì hòa bình. Khi ấy chỉ có những nước Đông minh và Hiệp ước (allies et associés) ký điều ước Vết xây và 13 nước trung lập hồi Âu chiến được dự mà thôi, còn những nước bại trận như Đức và Áo, thì không được vào. Nước Nga cách mạng cũng không tham dự. Nước Mỹ tuy là nước Đông minh, nhưng thấy chính sách của Pháp và Anh trong cuộc Hòa nghị rất bất lợi cho Mỹ nên không chịu vào, đành đứng ngoài ôm lấy cái chủ nghĩa Monroe và giữ hoàn toàn tự do hành động đối với các nước Âu châu mặc nê. Nhưng trong các nước dự vào Quốc tế liên minh thì mấy nước Anh, Pháp, Ý, Nhật, từ năm 1926 thì Đức, lại chiếm địa vị trọng yếu mà các nước nhỏ kia chỉ đứng địa vị phụ thuộc mà thôi, bởi thế mà hành động của Quốc tế liên minh không khỏi bị mấy nước mạnh ấy thao túng.

Ta xem thế thì cái mục đích Quốc tế liên minh khi đầu là để hợp các nước thắng trận lại để kìm chế những nước bại trận, cũng chỉ phối cực diện Âu châu và thế giới cho vira sự nguy hiểm của mình; mà trong các nước thắng trận ký thì mấy nước mạnh Âu châu lại chiếm tể lực nhiều nhất, cho nên ta có thể nói đơn rằng: Hội Quốc tế liên minh, chẳng qua là một hội nghị cường quốc Âu châu vậy. Nước Mỹ cũng thừa biết như thế nên không chịu tham gia, mà trở về gia công vận động lập hội Liên Mỹ, còn nước Nhật tuy có chân trong đó nhưng đã từng phen kinh nghiệm, nên vẫn đeo đuổi cái mộng tưởng làm lãnh tụ cho một hội Liên Á sau này.

Ta đã xét qua cái thân tướng Quốc tế liên minh là vậy, bây giờ ta có thể xét đến Quốc tế lao động cục. Muốn hiểu rõ về nó thì trước tiên phải hiểu về lao động là gì. Nguyên từ thế kỷ 19, nhân ở các nước Âu châu, nhất là nước Anh, cơ khí phát minh, công nghệ phát đạt đến độ, thủ công nghệ phải p-ê khai mà chế đồ công trường thành lập. Trước kia một người thủ công có cái rìu, cái đục cũng đủ nuôi thân, bây giờ người lao động đã biến thành một bộ phận trong cơ giới, ngoài cơ giới đương đem khí lực mà bán cho chủ xưởng thì không còn cách nào để sinh tồn. Bởi thế cái

Chuyện hay LÀM SAO CHO ĐỦ LỊCH SỰ?

Ký giả còn ngồi nghỉ văn trong phòng giấy. Bỗng chốc nghe có tiếng gõ cửa, rồi thấy một người xô cửa bước vào. Người ký trạc độ gần 40, mặc áo phục, trông từ tóc đến gót thời phải nhận là một người «văn minh kim thời». Ký giả nhấc ghế mời ngồi để nói chuyện.

— Ông bồi tôi việc gì?
— Tôi bấy lâu nay có một việc rất quan trọng, nghĩ một mình không ra, mà không biết hỏi ai. Nay nghe người ta nói ông là một nhà viết báo, tôi nghĩ đã viết báo thời chắc biết đủ phép lịch sự. Vậy tôi đến hỏi ông.
— Nếu tôi giúp được ông thời tôi rất vui lòng. Vậy ông cứ nói.
— Số là tôi muốn in danh thiếp. Tôi đã viết mẫu như thế này, chẳng biết đã «đủ lịch sự» chưa, xin ông bảo cho.

Người khách bèn mở bát p-ơi (porte-feuilles) lấy ra một mảnh giấy đưa cho ký giả. Ký giả cầm tờ

THƯỜNG THỨC VÌ SAO NGỦ KHÔNG ĐƯỢC

Nhiều người có chứng ngủ không được, một đêm chỉ ngủ được hai ba giờ, suốt đêm phải thức dậy bồn nham lãn, trong khi ngủ thì hay tụy chiêm bao, hay bị một đê, sáng dậy thì mệt. Ngủ không được như thế, vì nhiều cơ:

- 1) Ngủ không được vì đau. Hoặc có thương tích mà đau, hoặc trong mình có một cương mà đau v. v. Buộc thuốc cho lành thương tích, lành một thời ngủ được.
- 2) Ngủ không được vì ngứa. Hoặc có ghẻ mà ngứa cả mình, hoặc có sán chồi mà ngứa ở hậu-môn, v. v. Lành được ghẻ, được sán, thời ngủ được.
- 3) Ngủ không được vì đau đầu. Uống thuốc lành được chứng đau đầu thời ngủ được.
- 4) Ngủ không được vì ho. Uống thuốc lành được ho là ngủ được.
- 5) Ngủ không được vì tức thở. Hoặc nhĩ con sưng mà tức thở, sưng mẹn của kẻ lao động, là năm trong tay kẻ chủ thuê, khi còn mạnh mẽ làm việc được thì chủ còn dung trong xưởng, đến khi yếu hèn thì chủ đuổi ra, khi ấy chỉ còn có một cái hy vọng là chết đói. Nhà tư bản vì lòng tham dục muốn cho lợi nhuận thực nhiều thì trả tiền công rất ít, bắt làm việc rất nhiều giờ, lại dùng đàn bà công trẻ con để làm thay việc đàn ông cho đỡ tốn; vì tư do anh tranh mà cơ khí càng ngày càng phát minh được những thứ tinh xảo, cơ khí càng phát minh thì số thợ thuyền đông ít lại, thế lại gây thành một hàng lao động thất nghiệp rất khổ khố... Vì những lý do ấy mà từ nửa sau thế kỷ 19 đã phát sinh ra cuộc lao động vận động, có bọn thì chủ trương cách mạng toàn thể xã hội, có bọn thì yêu cầu những pháp luật bảo hộ lao động, như bảo hộ trẻ con đàn bà, như đòi tiền công eo, giờ làm việc ít, đòi tiền cấp (tất cho kẻ thất nghiệp v. v. ...). Những vấn đề ấy người ta thường gọi là vấn đề lao động.

(Xem qua trang bìa, cốt thứ hai)

giấy xem thời thấy viết:
Nguồn-văn-C.
Sinh 24 Jain 1890.
Con nuôi cụ Hiệp Ng. v. A.
Học trường Đông-ba: 1901-1909
Học trường Quốc-b học: 1909-1912
Mày dạy Đại chiến: 1917
Hàn lâm đại chiến: 1919.
Ở Saigon: 1924-1925.
Ở Hanoi: 1927-1928.
Ký giả xem xong, nghĩ một chập rồi trả lời rằng «Theo thiên ý tôi, muốn cho «đủ» nên thêm như thế này: chết. muốn cho «lịch sự» nên bỏ hết cả chữ để ba chữ tên thôi».

Người khách nghe xong, không nói gì, đứng dậy ra về. Ba hôm sau, ký giả tiếp được một cái thư thế này:

«Tôi không thể theo lời ông bảo, vì thêm như ông nói thời chướng, mà bỏ hết cả chữ để ba chữ tên thời tức. Vậy tôi định khoan in danh thiếp, để nghĩ lại cho kỹ đi.»

A. B.

hoặc có tâm bệnh mà tức thở. Uống thuốc lành được suyễn, lành được tâm bệnh, thời ngủ được.

6) Ngủ không được vì ăn không tiêu. Ăn không tiêu vì có bệnh ở bộ phận tiêu hóa. Thường thường có hai chứng: 1) Ăn cơm tối xong thời tức bụng, — 2) Đại tiện không thông. Anam ta hay có hai chứng ấy, nhất là hạng người làm việc tinh thần, ít vận động. Nếu có những chứng ấy, thời nên:

a) Uống thuốc. Mỗi bệnh phải dùng một thứ thuốc, mỗi người bệnh phải trị mỗi cách, không thể bán cả ở đây được. Tôi chỉ muốn dạy độc-giả một điều: Những vị thuốc hạ của tây, như thuốc (sua) thuốc dân, và cách rửa ruột theo lối tây, nếu thường dùng quá thời có hại. Trong các vị thuốc «nhuận-trương» bán ở tiệm thuốc tây, có nhiều vị dùng quá độ thời hại. Hai là vì có uống thuốc thời đại tiện thông, hết uống thuốc thời đại tiện bí thường lại bí hơn khi chưa dùng thuốc, thành ra phải «nghiện» uống thuốc. Bởi thế người nào hay dùng các vị thuốc «nhuận-trương» nên hỏi thầy thuốc vị gì hợp, vị gì không hại;

b) Vệ sinh. Nếu ngủ không được vì ăn cơm tối sinh tức bụng, thời hủi cơm tối nên dùng sớm, và chỉ ăn ít thôi. Ăn thời phải ăn thông thả. Nếu chần sừ hay chầu thì hơn.

7) Ngủ không được nhưng không biết vì cơ gì. Ở đời, không việc gì không có. Xét kỹ thời có những cơ này:

a) phong lưu phú qui quá, ăn uống nhiều mà vận động ít, do-ức tích lại trong máu không lỏng ra ngoài; bởi, thành ra bị chứng «tự-ký thu độc» (auto-intoxication);

b) Nghiện rượu, nghiện trà, nghiện ca-phê, nghiện thuốc-lá, nghiện n-phiên;

c) Tư lự quá hay suy nghĩ quá. Thế có khái k-ic, nhân tình trắc trở; có người sống một trăm năm cũng chẳng như một giờ sống; nên có người hao hết tâm, mòn hết não, chỉ vì một điều trông thấy. Nếu vì tình, vì cảm, mà ngủ không được, thời chỉ có thuốc siên mới chữa khỏi. Còn một một nói, là đời này giờ tiền ít, có! Trần-dinh-Nam

ANNAM LỊCH SỬ

HÃY NÊN HÚT THUỐC LÁ JOB

VIỆC TRONG NƯỚC

TRUNG-KY HUẾ

Bố mìn không bừa mề
Ở Bắc-kỳ gần đây cái tiếng mẹ mìn! bừa mề / ở đâu cũng nghe thấy, thiên hạ đều cho đó là một cái nạn to; ở Huế mới đây cũng thấy mạnh nha phát hiện cái nạn giống như thế, nhưng không phải mẹ mìn mà lại bố mìn, nhưng không phải bừa mề mà lại lời mề. Số là có một anh « nhà nghề » tên là T., trước kia ở Huế ăn nghề trong nghề cờ bạc và gạt người cũng khá, nhưng đến khi về ở thì phải « bỏ xoi », định ra Bắc kinh dinh. Song đồng bào ở Bắc không phải dễ lừa, anh ta lại thỉnh thoảng trở về Huế làm nghề buôn người. Con gái thì nói mua làm tớ, rồi đem bán lại cho mấy vườn cao su. Ngày chớ nhất 20 Janvier, chính tên này ở ông giáo học L. B. bị anh ta phỉnh thuốc đi làm, coi sóc xe ô-tô, mỗi năm cho liền công 50\$00, nhưng chưa kịp đem đi. Nhưng ngoài tên này thì biết bao nhiêu là đàn ông đàn ông đã, trông mưu!

Anh em nhà quê ta đi phố xin chó thấy cái xe ô-tô đẹp, mấy bộ đồ tốt mà thấy chúng nó nói gì cũng nghe theo. Th. S.

THANH-HÓA (HÀ-TRUNG)

Lại dịch những nhiều
Phủ Hà-Trung là một nơi nhiều rừng núi, đất xấu dân nghèo, da dẻ mẩy nam nay mùa màng mất lợi luồn luồn; thế mà dân còn nổi bị những người nhà dịch vợ vệt.

Trước đây có một thầy thừa tên là Ng. H. C. vì sự hành vi bất chính nên thầy mới bị trục xuất khỏi phủ (thượng-địa), nhân-dân thấy thế ai cũng mừng thầm. Ngờ đâu, hơn vài tháng nay có thầy lại Tr. d. C. đến, lại làm thầy cho dân nhiều đê. Trước kia thầy ở Hậu-lộc đã có thanh tích, nay đến Hà-trung cũng có giữ cái thói cũ, lệ như nhân dịp việc khai đình-diên năm 1929 thầy bắt các lý-trưởng phải nộp một

đồng bạc thời mới nhận số, không thì dù dùng cách thức cũng tìm cách bác đi. Trong hạt non một trăm làng mà mỗi làng một đồng, món tiền đó to đó nhỏ? Tiền khai là lấy ở lý-trưởng, nhưng đôi nào lý-trưởng họ lại chịu lấy, họ lại về bỏ cho dân một đồng lên ba bốn đồng, họ cho dân làm thay! (Nghe đâu các số đình thầy ấy làm không đúng cách lại giao cho thầy thừa nào làm lại, không biết thầy thừa này có khỏi đòi tiền các lý-trưởng một nửa nữa không?)

Nhà lại đã thế, mà đến những hạng linh-lệ cũng mượn cái oai quyền, vác một ra tuồng, nào là tiền bài-trái, nào là tiền canh-gác, tự do mà hành-hạ yếu-sách, hề người dân nào đứng hơi có việc thầy bắt các chủ thập chủ linh đã phải sợ ghê.

Thế mà người ta còn lán rằng Hà-trung là nơi thàng mọt!!

Một người dân Hà-trung NGHE-AN

(NGHĨA-ĐÀN)
Đáng kiếp chưa!
Hôm 13 Janvier vừa rồi, ký-giả đi qua chợ Hiếu, thấy hai người lính huyện Nghĩa-dân giải một người đàn ông trạc độ 40 tuổi, hỏi duyên cớ vì sao thì họ nói rằng:

Người ấy tên là Cửu-Thước ở làng Yên-lý phủ Diên-châu, trước làm cai trạm Yên-lý, bây giờ xoay về nghề mặt-thám, nghe đã nhiều phe vu oan giá họa cho người ta; vì những chuyện thốn què, hàng công ngó hêm, không mấy ai biết tới, nên anh ta cứ hoành hành mãi.

Mới rồi anh ta lấy một cái lòng sùng (không biết lấy ở đâu) đem vào trong ông tre đầu hồi nhà một người đàn bà góa ở làng Ôi (huyện Nghĩa-dân) sau anh lại giả vào khám xét lấy lòng sùng ra dọa nạt mụ ấy, đòi 300\$ bạc, thì anh ta không biết giải quan... không thì...! Mụ ta hoảng hốt hết vía, kêu van xin chịu 200\$, nhưng trong nhà chỉ được 107\$, mụ ấy mới sang mượn bà Nhật (vợ ông Nhật, người Nhật-bán làm đồn-diên cho ông Vạn-te.) 100\$ nữa. Bà Nhật hỏi mượn làm gì, thì mụ ấy nói thực đầu đuôi cho nghe. Khi ấy bà Nhật nói với ông chủ Vạn-te, ông Vạn-te liền đi báo

cho ông Đại-ly. Ông Đại-ly cho lính xuống bắt, thì quả bắt được Cửu-Thước đương ở đó và 107\$ bạc rồi rưng, liền giải về giao cho quan huyện Nghĩa-dân, quan huyện mới giải về tỉnh. Thiên bất dung gian. Ký-giả nghe câu chuyện đầu đuôi như thế, chừng có rõ ràng. Mong rằng quan trên tra xét việc này mà trừng trị một cách rất xứng đáng để làm gương cho lũ vu cáo hại dân.

Mong lắm thay!

Một người nghe chuyện QUẢNG-BÌNH (LỆ-THUY)

Lại câu chuyện trường tư
Tháng 10 Annam vừa rồi, ở hạt Lệ - thủy xã Mỹ - lộc, nhà ông Cửu - Cư có xảy ra chuyện bị bắt này: Nguyễn ông ta nhà khá, trong nhà có nuôi ông thầy học giả để dạy chữ Hán cho các con nhỏ ông ta học; nhưng theo đời bão-hộ khai-ôa, bây giờ nào là thương-chánh, kiểm-lâm, lục-lộ, hỏa xa v. v. có ai dùng chữ Hán đến không? Song học là để cho biết cái tên và họ của các bậc tiền sanh của mình cùng những kẻ cụ xưa, chứ không phải là học để mong làm gì đâu!

Nhưng có quan đốc trường trong xã Mỹ-lộc ký tư giấy về quan Sư-rưởng: Nhà Cửu-Cư có thiết lập trường dạy chừng 20-30 học-trò, không biết dạy làm gì. Quan Sư-rưởng nghi tư giấy lên huyện cho người thám xét, vào nhà ký thấy chỉ có 4-5 đứa bé nhỏ học chữ Hán, từng chữ một như là « ừ nước, ừ nhà, v. v. » anh thám tư liền lấy sách vở của các đứa bé ấy và bắt ông thầy giả lên huyện, sau cũng đòi ông chủ nhà nữa.

Hiện nay đương còn xét xử tại huyện Lệ-thủy chưa xong.

Câu chuyện như thế mà cũng bị vu bãm, ngàn chưa!

Mai-dức-Oành

QUẢNG-NAM (HÒA-VANG)

Quan phụ mẫu hiêm có
Mới đây ký giả đi Tourane được nghe nhiều điều mới lạ sau đây:

Quan huyện Hòa-vang từ khi dời

đến huyện này mới được 7 tháng, mà những điều tình tệ không thể nói xiết. Chỉ kể mấy chuyện gần đây:

1) Ngày 25 tháng 3 năm nay, quan bãm tỉnh xin phát 700\$ dâng làm lại Công-đường, tư-thất, lệ-xả, và đào một cái giếng trong vườn huyện. Câu-quản là Nguyễn-lít-Thành vào lĩnh nhận 700\$ về, quan nhận hết, rồi quan tự kêu thợ làm lại, công-đường thì quét vôi và xây nền hết 20\$, tư-thất tái sửa lại hết 250\$, lệ-xả thì đợi sơ chỗ đất hết 30 miếng ngói và quét vôi, ước hết 10\$, còn cái giếng thì đã có sẵn, chỉ có làm 2 cái ống nước và tô vôi trên thành lại ước hết 20\$ nữa. Thế mà quan còn ước trát các ống bát dán công-ích mới tên 0\$20 (cũng một số tiền to) về làm nhà-tiểu và sửa giếng, chẳng biết bạc còn bao nhiêu, mà quan không nói.

2) Cách 3 tháng gần đây, bọn tù ở Faisoo phá ngục trốn ra. Tòa và tinh sức các huyện mất nề, câu-quản huyện ấy là Nguyễn-lít-Thành và lệ binh Trần-Nhê, liền trát mật nê, gắp tên phạm ấy trốn tại núi làng Đông-sơn, câu quản bãng hiệp đồng dân làng ấy vây bắt đặng, bị báo về huyện, quan huyện lại đánh giấy thiệp vào quan Sư-rưởng: tên Nguyễn-hửu-Vi, (châu quan) và Huỳnh-ngọc-Ky (người nhà quan) mật thám động tên phạm ấy, nay phải lệ-mục và lệ-binh nê bắt được rồi, (9 giờ chiều bữa 27 tháng mười).

3) Ngày 4 Janvier này quan Toàn-quyển ở Saigon ra, tinh sức các huyện tiếp rước. Có các quan ở Bộ vào, quan tuyền có đại tiết lễ nhiều ít gì đó, nay đến kỳ khai đình-diên, quan lại nói với ông đình-rưởng: hễ xã nào nộp đình-diên, thì phải nộp bạc phí, xã nhỏ công 1\$00) đặng; quan trả tiền tiêu chuẩn sự đại đặng các cụ bưng rước đó.

Mấy chuyện như vậy thật là phiền lụy, quan phụ-mẫu như thế thì có đáng không? Minh-Bạch lại cáo

QUẢNG-NGAI (BINH-SON)

Cái tệ cường hào
Nay đã gần tết, cái phong triều cũng tế lại nhộn nhịp, ký giả thuật một chuyện như sau:

Ngày 15 tháng tám, ký giả dạo mua quế, đi ngang qua làng Mỹ-lực, nghe tiếng ồn ào ở trong đình, ký giả đứng chân đứng lại, vừa gặp hai người ở trong ngõ đình bước ra, hỏi việc chi ồn ào, hai người ấy bảo rằng: « Bữa nay là ngày làng tôi tế, nên có tiếng ồn ào như vậy; nguyên bữa trước hương ký hỏi đồng phải hương dịch, tên là Bảy Thu đi dạo mua 4 con heo và 1 con bò; đến bữa nay làng bưng dân bắt đem về làm thịt cúng. Khi làm 4 con heo xong, còn 1 con bò dắt xuống bến thóc có lấy hương « lấy huyết xong, còn huyết ừ, anh hương dịch đnh bỏ đi, có một anh dân thấy tiếc, lại lấy huyết ấy đem về nhúng nghê luộc. Rồi thay 1 ông cá Nam vào thay. Đến khi bán xong ra cúng, ông cá không chịu đứng

cúng; hương lý hỏi vì sao mà ông không chịu đứng cúng? Ông nói rằng: « 4 con heo thời tôi không dám nói sao, chứ như con bò này, tôi ngó thấy anh hương dịch tự chuyên cho lên nào hết một bát huyết, nên tôi không dám đứng cúng sợ thánh thần quở; bây giờ phải bắt vạ, anh hương dịch một con heo rồi tôi sẽ cúng. »

Thương hại thay cho anh hương dịch Thu / nhà đã nghèo mà lại nghèo lời ăn tiếng nói nữa, chẳng biết việc lễ chi mà cái lại, đành phải vâng lời ông cả dạy, lại đặt về chạy sấp, chạy ngựa, vay mượn mua một con heo đem lên chạy vạ.

Cái thói « mạn thân ngược dân » trong thôn quê thật là đáng ghê: như câu chuyện trên này. Anh cả Nam tưởng là thần cúng như anh sao?

Bất một tên dân nghèo chạy vạ, xuất mồ hôi nước mắt mà sắm một con heo ăn không, so với xin một chút huyết ừ của con bò đã làm thịt rồi, cái lợi ai to hơn? Tệ rằng bọn dân không bắt vạ lại anh cả đó!!

Bất bình từ

NHATRANG

Gớm cho phong hóa
Ký giả vì phong hoa nước nhà mà xin dâng lên báo chương một câu chuyện rất kỳ quái đã xảy ra ở đời lán văn minh bấy giờ, lại có quan hệ đến quốc pháp gia phong của các nhà... ..

Mụ (tiếng kêu người hoàng phái) Lưu Hoàng cùng theo người cầu là ông Võ văn Tiếp, thợ-kỹ ở Nha Trang, ở làm việc tại đó. Vợ ông Tiếp cũng người hoàng phái. Đã mấy năm trốn ông Tiếp vẫn một lòng tin châu như con, nên trong lúc đi làm việc t 1 để nhà cửa phó mặc vợ và cháu. Như thế đã có 5, 6 năm tròn. Trong thời gian đó thì người vợ lại đau răng, suýt

GIẤY MỜI ĐẠI-HỘI-ĐỒNG THƯỜNG NIÊN CÔNG-TY HUỲNH-THỨC-KHANG

Thưa các Ngài Cổ-đồng
Chiếu theo khoản 29 trong Điều-lệ Công-ty. Xin mời ngài dùng 8 giờ sáng ngày chủ-nhật 24 Février 1929, (tức ngày rằm tháng giêng ta) đến nhóm Đại-Hội-đồng thường niên năm thứ hai, tại nhà chiếu ảnh Tam-Tán (Cinéma Tam-Lân ở đường Paul-Bert Huế).

ĐỀ MỤC NGHỊ-SỰ
1) Duyệt sổ sách năm thứ hai (1928)
2) Bầu hai viên Hội-đồng kiểm sát.
3) Quyết định sự chia lời năm 1927 và 1928.
4) Quyết nghị các khoản trong lệ trình của Quản lý.
Nếu ngài có trở sự, không thân-hành tới, nhóm được, thì xin ký giấy ủy-quyển (theo kiểu dưới đây) cho một vị cổ-đồng khác thay quyền quyết nghị trong khi đến dự Đại-Hội-đồng cho được đủ lệ.

Nay kính
Huê ngày 24 Janvier 1929
Quản lý
HUỲNH-THỨC-KHANG
T. H. Xin các ngài cổ-đồng đi dự Đại-Hội-đồng nhóm năm thứ hai, theo địa chỉ trên và ghi rõ họ tên vào phiếu.

KIEU GIẤY ỦY QUYỀN

Tôi tên là... .. cổ-đồng Công Ty Huỳnh-Thức-Khang làm giấy này để ủy quyền cho một vị cổ-đồng khác là ông... .. thay mặt tôi quyết nghị các khoản trong kỳ Đại Hội đồng thường niên nhóm năm 24 Février 1929 tại Huế
..... ngày năm
Ký tên

ĐI PARIS CHƠI!

KHÔNG MẤT TIỀN TÀU!

Tối năm nay các bà muốn cho ông đi chơi xuân vắng cảnh Paris không mất tiền tàu, thì xin gửi ngay 0\$05 timbre về văn TRÚC-THÀNH n° 59 bis place Neyret Hanoi, lấy mẫu các thư xe đạp giá từ 2\$500 trở lên, chỉ có xe hiệu kỳ rất tốt mới đi xa được như thế.

III. Chánh phủ Bắc kinh đối p ố

Từ Đ chế phát sinh, Chánh phủ đối với quân giới các tỉnh, cũng các vụ yêu nhân, rất là chú ý, thường phải trình tham, xét theo hành động từng thì. Đầu tiên nghe quân giới Văn nam có ý lộn xộn, Chánh phủ bèn cấp cho quan quân mỗi năm ước ba chục vạn, và ban những chức tước huân v. . . Kíp lập được Đương kế Nghiêu, Nhiệm khả Trưng xin ủng hộ công hòa, Chánh phủ hỏi Đương và Nhiệm rằng: « Mọi điều các ngài có điện khuyến lên có chịu ký trước Trư an, không biết có gì, sao mới ba ngày nay mà có chuyện phản phúc như thế? Chánh phủ không thể tin được, hoặc giả có người nào mao danh điện chằng, xin các ngài ký tên rõ ràng mà phúc cho biết v. v. » Đó là ngày 25. Đến ngày 26 lại thông điện cho Văn nam cùng các tỉnh, đòi khai nơi rằng:

« Điện của Văn nam, hoặc giả là mao danh, còn đương tra xét, nên Chánh sự đương đã bác tịch, để

chết. Tên Bửu H. hết sức thang thược thay cậu; ai ngờ thay cậu thật!... Nay lại mới ra Ông Tiếp rồi, nên nó ra thủ thiết với cậu rằng nó.... Ông Tiếp ngạc nhiên, lập tức làm tờ lý dị cho mợ kia về với cha mẹ, và đuổi tên cháu đi.

Mợ kia quấy gỏi ra về (có diu theo một con em) đến Bình định thì tên dân phu đã đón sẵn, cùng nhau đưa về Huế.

Nguyễn cậu H đã có vợ ở nhà (bà mẹ cậu cưới, mà cậu không ưng, bà biết cậu ưng làm đều trái phép, bà răn không được, nên đã bệnh mà chết năm trước). Nay cậu về đẹp ngôi chánh thất ấy đi như con dôi, đem cô này lên làm vợ.

Câu chuyện can danh phạm nghĩa ra thế, mà xảy ra ở những nhà « con vua cháu chúa » thế mà Tôn nhưn phủ cũng cứ diêm nhiên! Thế thì công lý là luật pháp và phong hóa!?

Gớm đời

MỘT CHUYÊN-TRÁCH CÔNG-TY ĐƯƠNG TRÙ-LẬP

Trong mấy năm trở lại, nhờ ơn các ngài chiếu cố, nên xưởng xe điện (Garage d'automobiles) của tôi ngày được thêm phát đạt, xét theo hệ thống ngày nay, tôi định lập một chuyên-trách công-ty (Société en Commandite par actions) v 500 \$ van đồng chia làm một nghìn cổ phiếu để hoạch trương thêm lên như: chữa xe, đồng xe, buôn bán các đồ phụ tùng và đào luyện cho con em biết ham chuộng nghề này môt. Vậy đồng bào ai là người có lòng với đường kinh tế nước nhà chớ ngại công mà ngại trong thời kỳ sa trệ, xin hãy mau mau đứng vốn cho công ty sớm được thành lập thì qui hóa biết bao

Ông bà nào có cần hỏi han điều gì hoặc gởi giấy nhàn vào cổ phần xin gởi cho Nguyễn-văn Chiêu et Cie Tourane.

NGUYỄN VĂN CHIÊU & Ce

HÔNG-HIỆN ĐỀ-CHẾ DIỄN NGHĨA (CHUYÊN TÀI)

Dịch - giả: SỞ-BINH-TỬ SỞ 9

CHƯƠNG THỨ BA CÁC TỈNH PHÂN KHANG

II. - Quý-cha và Quảng-tây độc - lập

(Quảng đông, Chiết giang, Thiểm tây, Tứ xuyên, Hồ nam đặng)

Quý châu cũng Văn nam vẫn liên lạc «huân», trước khi Văn nam độc lập, thường có tin tức qua lại, cho nên trong bữa thông điện Văn nam độc lập, có tên Lưu thế hiền là Hồ sơ Quý châu, song vì binh lực bị nhược, lại gần kề Hồ nam, sợ bắc binh thẳng đến, không đủ sức mà chống cự, nên phải giữ thái độ trung lập, đánh điện cho cả hai mặt Bắc kinh cũng Văn nam, gửi cầu cả hai phương diện không được cho phải binh vào cõi, mà thực thì dẫn lo việc sắp đặt quân bị, đặng hưởng ứng

với Văn nam. Ngày 27 tháng 12 còn thông điện cho Chánh phủ cùng các tỉnh xin nhóm Quốc hội đặng bàn quốc thể. Lúc đó người Quý châu vẫn định rằng Bắc kinh không vào cõi mình, song cũng có ý không hoảng, những quan lại đối với Bắc kinh có tình mặt thiết sinh lòng nghĩ sợ, kềm có tư chặc hoặc bỏ quan mà đi. Chánh vụ sảnh trưởng và Tuần an sự đều ly nhiệm. Thân dân định cho Lưu thế hiền làm Đốc đốc. Lưu có tư, những chủ đưng tri hiên trạng, đặng giữ cuộc trị an trong xứ. Lưu tuyên ngôn rằng không muốn phân đối Chánh phủ, song sẽ mặt dân đảng, thì cũng không ngăn trở. Ngày 24 Đốc Khâm ở Văn nam đem một đạo quân sang, Thái Ngạc đem quân vào Tứ xuyên cũng đi ngang qua địa phận Quý châu. Quý châu lúc ấy việc quân sắp đặt đã xong, ngày 27 bèn tuyên bố độc lập.

Lực tinh Đình ở Quảng tây thì người ta đã truyền khắp nơi rằng ông ta phân đối Đốc chế, song thái độ bề ngoài thì vẫn trấn định, tuy

ngầm thông tin tức cùng dân đảng mà đối với Bắc kinh, cũng hết cách châu hoàn. Lúc lại có điện xin Chánh phủ phát lương hương khí giới cho quân nhân và xin quân đặng Văn nam không cho vào địa phận Quảng tây. Chính phủ vẫn nghĩ cho Lục tinh Đình nên phái cho Lục làm Tuyên võ sứ Quý châu. Lúc đó Lục có cho người tới Thượng hải mời Lương khả Siêu đến, Khâm quân Hương cũng về Quảng tây, cùng nhau tra việc cử nghĩa, cử Lục làm Đốc đốc. Mấy người liệt danh điện cho Viên thế Khải rằng v « Việc đời quốc thể, lòng dân oán giận, cái họa binh đao, không thể tránh được. Trạng nguyên gốc tốt là tại Đốc chế, nên xin tức thì từ ta, và hạn trong 24 giờ đồng hồ thì phúc đáp v. v. » Bắc kinh trả lời khuyến Quảng tây không nên nghe lời phẫn động của loạn đảng, khi ấy Lục mới tuyên bố độc lập. Từ Quảng tây độc lập mà thanh thế Hồ quốc càng mạnh, trong độ mấy ngày sau đã có tin Đốc chế thủ tiêu.

Kể đó Quảng đông, Chiết giang, Thiểm tây, Tứ xuyên, Hồ nam đặng đối kết tiếp hưởng ứng theo Hồ Quốc quân, ngoài ra mấy tỉnh tuy không lán thành Đốc chế, nhưng vì tình thế khó khăn, binh lực thì không đủ mà phản kháng nên đều giữ thái độ quan vọng. Còn những các đảng, tuy không đồng tồn chỉ với quốc dân quân, song cũng mượn cơ sự để Đốc chế mà lán cơ cù v. v. Có một chuyện rất lạ là: trung tuần tháng giêng, trong cung phát ra cái án một mưu, có bắt được tặc đàn, một người nội ứng bị bắt, mà Viên Anh là con Viên nãi Khảo (vợ cháu Viên thế Khải) cũng can vào việc giao thông với dân đảng, bị bắt giao số quân chánh xử án. Hai việc đó chánh phủ xử một cách bí mật lo thường, không ai biết rõ, nhưng cũng chắc là không lợi cho Đốc chế thì có lẽ đoán được.

Về việc các tỉnh độc lập xin được nói qua, không kể dài nữa.

cho người ta khỏi làm v. v. Chánh sự đương thì tuyên ngôn rằng: « Thái Ngạc nghe làm bọn đảng nhân có hoặc, nghị cho Chánh phủ vì việc Đốc chế mà cấp quyền lợi này họ cho người ngoại quốc, nên du Đương kế Nghiêu cũng nghe theo, hiện Chánh phủ đã phái người vào với Đương rằng không có chuyện đó, và còn; trong các nước phát lời tuyên ngôn cho công chúng biết rằng không có sự cầu Trung quốc những quyền lợi gì! Thế mà các nước đối với việc Đốc chế, chỉ giữ thái độ bình tĩnh, ngày 28 tháng 12 viện Tham chánh đề khởi việc dụ mà chất vấn, Ngoại giao thì đương là Tào Nhữ Lâm phản bác cả những lời các nước khuyến cáo cùng những tình hình cực ngoại giao đáp phúc, và nói các nước đều đã tuyên ngôn rằng không có ý can thiệp đến Nội chính Trung hoa. Viện Tham chánh bèn thông điện cho trường quan các tỉnh, đem tình hình đó mà giải thích cho nhân dân rõ.

(Còn nữa)

VO TUYEN DIEN

Có ích cho các ngài vì nó có thể thông cho các ngài biết những tin sau này, mà các ngài không phải phiên đi đâu cả :

Những tin sau cùng trong thế giới ;

Những giá ngất phiêu ;

Những giá hối đoái ;

Những cuộc hòa nhạc do những nhà tài tử của sở Vô tuyến điện hiện các ngài ;

Tóm lại thì Vô tuyến điện công hiến cho các ngài tất cả những thứ phát biểu của trí thức và mỹ thuật.

Các ngài đừng nên tịch mịch nữa, phải liên lạc với thế giới văn minh. Muốn thế thì sắm một cái máy nhỏ là được.

Các ngài cứ viết thư hỏi chúng tôi, vô luận đến gì chúng tôi xin hết sức giải đáp.

Các ngài muốn thì chúng tôi sẽ xin gửi không quyền sách về các kiểu máy. Xin các ngài hãy đi thăm gian hàng đây B. số 15, tại Hội chợ Hanoi.

Đông-dương vô-tuyến-diện công-ty RADIO-INDOCHINE

Vô danh công-ty, vốn 3.150.000 quan. tại Hanoi và Haiphong.
Hanoi, số 15 đường Borgnis-Desbordes - Haiphong đường Paul Bert.

NAM-KỲ

BIÊN-HÒA

DÂN CAO SU ĐINH CÔNG

Tại một vườn cao su của người tây ở Biên hòa, cụ lý thuân người Bắc kỳ. Bữa trước vì người chủ vườn cách chức một tên cai, những cụ lý lấy làm bất bình, tức thì vận động cuộc đại bãi công ở trong vườn. Máy kẻ coi việc ở vườn đó, thấy tình hình như vậy, liền báo tin cho sở cảnh sát, tức khắc phái người đến vườn đó, bắt mấy tên cụ lý đầu đảng đem về Biên hòa. Những cụ lý khác không thể làm sao động, lại phải làm việc như trước.

(Thần chung)

(Tiếp theo ở trang trước)

Các nhà tư bản thấy phong trào lao động vào đông một ngày một phần khởi bên nghĩ rằng nếu không nhượng bộ cho họ đòi chút thì nay đình công (greve), mai phá hủy (sabotage) rồi hai cho mình, bởi thế mới có vấn đề lao động lập pháp (legislation ouvriere). Song lại xuất hiện một điều khôn ngoan nếu nước này lập pháp bảo vệ lao động mà các nước khác không làm theo thì công nghiệp nước này sẽ không chống nổi với công nghiệp các nước kia. Vì thế mà các nước liên hệ nhau mà lao động lập pháp không có hiệu quả. Từ năm 1907 đã có người trong công nghiệp giới khởi, xưng là rằng phải cần có cái pháp luật lao động quốc tế, kịp đến cuối thế kỷ 19 thì xuất hiện những đoàn thể quốc tế no kia, tiêu đề lên rằng mục đích là để « bảo hộ lao động », nhưng cũng vì cái nguyên nhân quốc tế cách tranh nên không có công hiệu gì. Đến đầu thế kỷ này, có ít nhiều đại biểu các đoàn thể lao động được dự, họ đem yêu cầu những điều khoản bảo hộ lao động, thế là Lao động quốc tế cơ quan (Organisation internationale des travailleurs) xuất hiện, do là cơ quan quốc tế lao động chính thức đầu tiên (chính thức đây là officiel, do các thành viên chủ trương).

Cơ quan này có hai bộ phận Một bộ phận về phương diện lập pháp là Đại hội nghị (Conférence générale) gồm những đại biểu của các nước, cứ mỗi năm họp một lần, mỗi nước cử 2 ủy viên của Chánh phủ, một ủy viên của các đoàn thể sản chủ và một ủy viên của các đoàn thể lao động Một bộ phận là cơ quan chấp hành thường trực (Quốc tế lao động cơ, cơ trưởng là ông Albert Thomas,

Hải-nhi.

SADEC

CHO THUỐC KHÔNG LẤY TIỀN
Ai có bệnh gì nào kêu cũng động
Mới đây bệnh thời khí đã có lại
rải nơi miền Sadece.

Vậy tôi xin cho ai này hay rằng
tại nhà tôi có chứng bài thuốc rượy
của quan chủ tỉnh Bến tre đã đăng
trong « Nông cổ minh đàm », năm
1904, nay tôi đã chứng sẵn để
phòng ai có phải bệnh nguy ấy, xin
đến tòa nhà tôi, tôi sẽ cho không
không tiền bạc chỉ ráo.

Song có một điều phải nhớ là
đem theo 1 cái ve đựng lấy thuốc
rượy.

Trần-vân-Thỉnh
Làng Tân qui tây Sadece

có một hội đồng quản lý gồm 12 ủy viên của các Chánh phủ, 6 ủy viên của các đoàn thể sản chủ và 6 ủy viên của các đoàn thể lao động, mà trong ấy thì Chánh phủ 8-nước đại công nghiệp phải được dự.

Đại khái cách tổ chức là như thế Ta thấy ngay rằng các ủy viên trong mỗi bộ phận 4 phần thì Chánh phủ 2 phần, sản chủ 1 phần, và lao động 1 phần Nhưng Chánh phủ là ai? Chánh phủ nước nào cũng vậy, chỉ là cái cơ quan chấp hành của giai cấp đặc quyền, vậy Chánh phủ tức là sản chủ, như thế thì trong 4 phần ủy viên sản chủ chiếm 1/3 phần, mà lao động chỉ được 1/3 phần, lấy thì trong hội nghị đó để nghị, lấy để đến thế nào, thảo luận kịch liệt đến thế nào, thì bên sản chủ làm sao cũng chiếm phần hơn, bên lao động làm sao mà địch nổi! Nếu ta nhận rằng lao động nào lợi hại cũng xung đột nhau thì không bao giờ mong được chút hiệu quả gì cho lao động trong một cơ quan như vậy.

Và chẳng cách tổ chức lại có nhiều điều kiện để bảo toàn « chủ quyền » của các Quốc gia, những điều quyết nghị của Hội nghị các Chánh phủ không bị buộc phải theo mà chỉ phải tuyên cáo rằng mình chuẩn y hay phủ nhận Cứ như cách ấy thì dù cho các ủy viên ở Hội nghị có thể van nài mà quyết nghị được điều gì có lợi cho lao động thì đến thì đưa về cho Chánh phủ các nước xét lại, Chánh phủ lại có thể bác đi. Tệ như năm 1925, Hiệp ước Hoa thịnh đốn định ngày làm việc 8 giờ, nhưng Chánh phủ Pháp nói rằng nếu Đức có chịu tỷ chuẩn điều kiện ấy thì Pháp mới tỷ chuẩn.

Ta xét qua như vậy thì dù biết cái giá trị của Quốc tế lao động cơ quan là thế nào đối với cơ quan ấy, lao động các cường quốc cơ quan trong ấy mà còn không thể mong mỏi được gì, huống như lao động một xứ

Ngô-nhân

Chú ý! Chú ý!

Ai là chủ tiệm bán thuốc bắc « CHÍN và SỐNG » nên tìm đến tiệm QUÂN-THĂNG ở đường CANTON-NAIS N° 78-89 FAIFO là một nhà buôn bán thuốc bắc, tạp hóa, cước cầu, trừ danh từ xưa chỉ nay trái đã 30 năm dư trên đường kinh-tế, ai ai đều nghe tiếng; Ban si ban lễ giá cả phải chăng, ai ở xa muốn hỏi giá cả gì, sáng lòng trả lời ngay :

Xin kính mời quý khách chiếu cõ.
QUÂN-THĂNG
Chủ nhân kinh cáo

TỔ CHỨC ĐÌNH CÔNG PHỤ XIN ĐỒNG-BẢO TÍN DỤNG

Thứ nhất - Ai muốn dành tiền khi ít, may gặp làm giàu, rồi ra có vốn; xin góp tiền vào hội Vạn quốc Nữ-sức ở tại Qui-nhon, do bản hiệu làm đại lý.

Thứ hai - Ai muốn bảo-kê xe điện, giá cả phải chăng, giấy tờ mau mành, hư chữa mau thường, không chờ khởi đợi, xin giao xe cho hãng bảo-kê « Trung-Pháp » ở tại Qui-nhon, do bản hiệu làm đại lý.

Thứ ba - Ai muốn tiêu thụ nói hoa thời sẵn, hàng chạy giá may, khởi người hiệp cấp, xin gọi liền nữa rõ ràng, bản hiệu sẵn đương giao tiếp.

Thứ tư - Ai muốn cầm thế đất nhà, mở mang công nghiệp, xin đem tờ kê danh ruộng, bản hiệu giao cơ giới thiệu.

Thứ năm - Ai muốn xếp vốn buôn bán, chắc tay, xin đem tờ kê phân vào hội « Trung-Pháp » xin đương đại lý cuộc « Trung-Pháp » ở tại Qui-nhon.

PHẠM-DIỆM

PHỤ-NỮ ĐIỂN-ĐÀN

VÌ SAO XIN LẬP PHỤ-NỮ TẬP-CHÍ?

Mấy tiếng « Phụ nữ tập chí » cách đây hơn một năm, trên báo chương chúng ta đã từng thấy rồi, nhưng bấy lâu lại im lặng mà không thấy ai nhắc đến nữa. Cái ý tưởng « Phụ nữ tập chí » đã xuất hiện đó chúng ta đã để cho nó chết đi hay sao? Tôi vẫn sợ nếu đến như vậy thì ổng quá. Đêm ngày vẫn mong cho có người đàn chị hiểu được cái ích lợi và nhu yếu của Phụ nữ tập chí mà ra đương lấy cái trách nhiệm « khai sơn », nhưng chờ mãi cũng chẳng thấy tin gì, bốn chữ Phụ nữ tập chí không những không ở trên dư luận nữa mà cơ thể như cũng không còn trong tư tưởng nữa. Tôi đối với vấn đề Phụ nữ tập chí vẫn có một mối nhiệt thành hằng hái, nữ nào thấy nó tiêu trầm đi như vậy mà lại yên lòng. Tôi lên nghĩ rằng mình thấy việc nên làm mà có người mong cho có người khác ra làm thì sao cơ được. Bởi lẽ ấy tôi chẳng quản tài hèn sức mọn, liệu sở năng mà ra gánh vác việc chung, may lại được nhiều chị em tán thành, tôi càng thêm mạnh chí vững lòng mà cố làm sao cho vấn đề P. n. tập chí thành tựu được. Chị em chúng tôi vẫn biết rằng ở xứ ta ngày nay thì vấn đề « Phụ nữ tập chí » không phải là dễ dàng. Chúng tôi vẫn biết không ra làm thì thôi chứ đã ra làm thì ngày trước khi ra làm cũng đã gặp trăm ngàn điều khốn nạn. Chúng tôi đã biết khó như thế mà cứ định làm, thế chẳng phải là chúng tôi điên điên hay sao? Thế chẳng phải là chúng tôi không biết cân nhắc năng lực, do đáng trước sau, mà liều sức mình sao? Không, chị em chúng tôi vẫn lo sợ lắm, mà cũng biết liều sức lắm. Chính chị em chúng tôi lại tin rằng ở đời không có chuyện gì là dễ, nhưng khó cũng có thể làm ra được bởi mình biết lượng cái sức mình cho vừa với việc mình làm. Bởi lẽ ấy nên cái hy vọng của chúng tôi không phải là dựng lên một cái đại cơ quan để làm chính trị, mà cũng không phải nhằm cái mục đích đi nhập những tư tưởng cao xa, tân kỳ, cũng không phải muốn lập một cơ quan để đòi nam nữ bình quyền, để đòi phụ nữ tham chính, để làm tiên phong cho một cuộc phụ nữ vận động nào! Không, cái hy vọng của chúng tôi không có đâu mà cao xa như thế! Cái hy vọng của chúng tôi rất chật hẹp, nhỏ mọn, là chúng tôi chỉ mong làm sao cho số nhiều nữ đồng bào một ngày kia đối với những việc mình làm hằng ngày đều hiểu mà làm, đối với những điều mình thấy hằng ngày đều lý giải qua loa được, đối với nghĩa vụ của mình đều hiểu cái gì nên làm cái gì nên không; nghĩa là cơ uag tôi mong sao cho một ngày kia phần nhiều chị em cũ đồng bào đều tành những người có trí giác, không để ai lừa phỉnh mà hoặc được mà đất đi làm lợi lạc đương. Nói rõ ra thì cái mục đích của chúng

Trần-thị-như-Mân

TƯ TƯỞNG MỚI

NHỮNG GIAI ĐOẠN TRONG SỰ PHÁT TRIỂN CỦA VĂN MINH (Tiếp theo)

B - Giai đoạn kinh tế

Những danh từ « nguyên thủy, dã man, văn hóa », nếu xét trong các giai đoạn về kinh tế phát triển thì lại càng thấy rõ rệt xác thực hơn nữa. Loài người đầu tiên chỉ lượm lặt những vật thiên nhiên để ăn mà sống, về sau dần dần biết đào hầm đất hầm hoặc dùng cành

tôi là chỉ truyền bá những trí thức phổ thông cũng bày tỏ những cái nghĩa vụ thiên cận vậy.

Cái mục đích tuy nhỏ hẹp mặc dầu nhưng chúng tôi cũng không giảm tự phụ rằng một mình mà có thể đạt tới được đâu. Song trong lang thanh khí thiếu gì những kẻ tri âm, chúng tôi chỉ cần có cùng một chí hướng nhau đi c. o tới mục đích.

Đó là nói về những cái khó về phương diện chị em chúng ta, nhưng cái khó ấy, chị em ta nếu quyết lòng vững gia thì cũng có thể làm biến thành dễ được. Gòn nếu cái khó ở ngoài ý chị em ta : một là đối với chánh phủ, hai là đối với công chúng. Chị em chúng ta vẫn biết rằng Phụ nữ tập chí là một điều ích lợi rất thiết yếu cho chị em ta hiện thời, nhưng muốn lập được « Phụ nữ tập chí » thì phải có Chánh phủ cho phép, đầu chúng ta nhiệt tâm hằng hái đến thế nào mà Chánh phủ không cho phép thì cái nhiệt tâm ấy cũng không khác gì tro nguội. Vậy cụ xét như thế thì cái khó đối với Chánh phủ thực là cái khó hơn hết. Nhưng chúng tôi thiết nghĩ rằng: cái giáo dục của dân bà ngày nay thế giới đều công nhận là chính đáng không khác gì giáo dục của đàn ông, cụ thực hiện mà xét thì giáo dục của đàn bà chúng ta còn nhiều điều nên bỏ cứu, đều ấy Chánh phủ vẫn thừa nhận; Phụ nữ tập chí đây lại chính vì cái mục đích phổ thông giáo dục cho đàn bà mà chúng tôi định lập, vậy thì chắc rằng đối với Chánh phủ hẳn được Chánh phủ tán thành mà không có điều gì trở ngại. Cứ thiết nghĩ chúng tôi thì đều khó khăn nhất là đối với công chúng, đối với đồng bào : một mặt thì vì một lượng người xưa nay vẫn nằm trong vòng vô tri vô giác không thiết gì đến việc ích lợi chung, do có Phụ nữ tập chí ra đời thì họ cũng không màng tới; một mặt thì vì những chị em vì lòng qua hăng hái mà trách vọng nhiều điều, thấy cái mục đích cận hẹp của chúng tôi thế này thì họ sinh lòng chán.

Nhưng dù sao mặc dầu, con đường dễ dàng không phải đường chúng ta nên bước, con đường có khó khăn thì khi đi đến đích mới có nhiều niềm vui. Chúng ta cứ vững lòng mà hy vọng rằng ở chốn Kinh đô này sẽ có Phụ nữ tập chí xuất hiện. Hy vọng tức là một nửa thực hiện vậy.

Nhưng dù sao mặc dầu, con đường dễ dàng không phải đường chúng ta nên bước, con đường có khó khăn thì khi đi đến đích mới có nhiều niềm vui. Chúng ta cứ vững lòng mà hy vọng rằng ở chốn Kinh đô này sẽ có Phụ nữ tập chí xuất hiện. Hy vọng tức là một nửa thực hiện vậy.

Những vật đổi chác clo phan hoặc tự nghệ đánh cá săn thú hoặc tự nghệ cấy cấy, hoặc tự nghệ chăn nuôi, hoặc tự nghệ thủ công làm ra. Đến sau những nghệ thủ công bền bỉ thành thạo hơn, hoặc do tư nhân quản lý, hoặc do công cộng quản lý. Sau cùng nữa, đến thời kỳ văn hóa rồi, thì những việc mưu dịch, chế tạo, những nghiệp ngân hàng và bảo hiểm lại do các thành phần những thất-lai-tư (trust) rất to.

Những thất-lai-tư trong nước lại phải làm những việc trong khoảng-quốc-tế, bởi thế mà thành những quốc-tế-liên-hợp, mà cái phạm vi hoạt động của những cơ quan ấy là bao hàm suốt cả toàn thế giới. Khi ấy giới hạn quốc gia vì kinh tế là chức mà bị phá vỡ.

Nói về kế hoạch kinh tế công nhất thì cách tổ chức theo hệ thống Xô viết « có thể đại biểu một cuộc biến động đặc biệt; đem những sự nghiệp tổ chức lấy được lợi làm mục đích, đối sang cách kinh tế hoạt động theo khoa học, lấy cung cấp những vật phẩm cần dùng hoặc không thể thiếu cho sự sinh hoạt làm mục đích. Đó thực là cái thời kỳ từ nhứt trong những giai đoạn trong cuộc tổ chức kinh tế của thế giới mới vậy.

(Còn nữa)
Vệ thạch biên-dịch

VIỆC THẾ GIỚI

A-ĐÔNG TÀU

Trung với Nga. - Mới rồi Trung hoa thu biên sử điện thoại đại theo dọc đường xe lửa ở Trung đông. Ngoại giao bộ nhân dân ủy viên nước Nga đã do Khâm sát Nga ở Trung hoa đưa lời phân đối kích tiết cho Chánh-phủ Quốc dân Lợi phân đối ấy nói rằng sự hành động của Chánh phủ Trung hoa là trái với điều ước Trung Nga ký năm 1906 và 1921, mà cũng trái với điều ước mới ký

ĐẠI QUANG DƯỢC PHÒNG

N° 48 Boulevard Tổng-Độc-Phương, Téléphone 19 CHOLON. - Chi-Điểm Phố Hàng Đường 47 HANOI.

Thượng-Hải huyết trung bửu hiệu con Bướm.

Thuốc này đã có thấy thuốc thí-nghiệm rồi bảo không có sự độc địa chi trong thuốc cả. Người ốm yếu da mặt như giấy thì biết cái phần huyết đã hư rồi phải uống huyết trung bửu này nó bổ khí huyết và mạnh mẽ trong mình không biết bao nhiêu mà kể, vậy xin quý ông qui bà nên mua mà dùng, còn một chứng rất hay như ham đàm-dục thái qua thì tạng thận đã kém suy thì phần người lạnh uống thuốc huyết trung bửu chừng một tuần lễ thì biết công lực thuốc hay đương nào. Còn những người vú sữa không tốt uống thuốc này đối về sau sanh sữa nhiều lại mát. Thường khi con nít mất sữa tại khí huyết chưa đủ thành bệnh Cam-tích thương cho nó uống càng tốt, những người đàn bà đường kinh không đúng hoặc trôi hoặc sục uống thuốc có sức mạnh sau đường kinh đúng tháng, những người học sanh phải bị lo lắng quá độ thì tâm huyết hóa kèm sắc mặt như giấy, uống thuốc này sanh máu tươi tốt, những người già cả khí huyết suy kém tinh thần yếu đuối, hay dùng thuốc này thì tự nhiên tóc xanh và đen lại có sức mạnh.

CÁCH DÙNG: Người lớn mỗi ngày uống 3 lần trước khi ăn cơm nửa giờ hoặc ăn rồi, mỗi lần một muỗng ăn súp, vậy khuấy nước ấm ấm mà uống.

Moi ve lớn giá là 2\$00, mỗi ve nhỏ 1\$20. - ĐẠI-LÝ: Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Nam-kỳ đều có bán.

VIN TONI-APÉRITIF COCA-QUINA-KOLA

Rượu uống bổ và ngon

Bán sỉ và bán lẻ tại: Hiệu Bào-chế PHẠM-DOAN-ĐIEM - TOURANE

QUÀ TẾT:

Thứ rượu này từ ngày rằm cho đến ba mươi tháng chạp, chúng tôi xin hạ giá 20%, nghĩa là một chai 2\$00 chỉ lấy 1\$60 mà thôi.

về việc đặt một đường điện thoại Trung Nga.

Chính phủ Xô viết yêu cầu rằng đường điện thoại ấy phải trả lại lập tức và từ nay về sau không được làm lại như thế nữa.

Hàn khẩu. - Những thợ bái công không đi phiên động nữa, vì Nhật-bản đã phóng ký Hiến 600 thầy quân Nhật đã làm bộ, và 1200 thì hiện đương đi đường đến Hán khẩu.

Trung với Nhật. - Bộ trưởng Ngoại giao Nam kinh đã cho phép thì hành những phương pháp đặc biệt để bảo hộ cho Nhật-Kiên ở Sơn-dông, nhưng Nhật phải hứa triệt binh ở Sơn-dông về. Chính-phủ Nhật đã thừa nhận đề án của Trung hoa về việc triệt binh.

Hội nghị quân sự. - Hội nghị quân sự đã định tình giảm quân ngạch thường thiết xuống 65 quân, nghĩa là 80 vạn người, là một nửa số ngạch hiện thời. Những lính bị thải sẽ dùng để đắp đường và trồng cây.

Phái phân đối. - Có tin rằng nhiều Nghị viên về phái phân đối ở Thượng-nghị-viện đã hợp đồng với nhau để cử trước những Nghị viên mà chất vấn Chính-phủ khi Nghị-viện sẽ khai mạc (ngày 20 Janvier), ông Watsutuki, sẽ chất vấn về tài-chính, ông Shidehara chất vấn về ngoại giao, ông Sugowra chất vấn về các vấn đề hành chính.

Chánh đàng mới. - Chánh đàng mới do Sàng Thủ-tử-chức đã công bố một bản tuyên ngôn yêu cầu Chánh-phủ phải thừa nhận Chánh-phủ Quốc-dân Pháp-hoa, phải ký điều ước với Trung-hoa theo nguyên tắc bình đẳng, phải triệt binh ở Sơn-dông, sớm chung nào hay cường kỳ.

Hội nghị Toàn-An. - Hội nghị Toàn-An đã quyết một bản nghị án của Cam địa tuyên bố rằng án cũ, năm 1929 Chánh-phủ Anh không thừa nhận cái hiệp pháp dự án của Ủy hội Neuhru đã khởi thảo để cho Ấn-độ được theo chánh thể tự trị, thì Hội nghị sẽ vận động một cuộc bất hợp tác và không nộp thuế.

Chủ nghĩa Cam địa đã chiếm thắng lợi Hội nghị lai quyết nghị cái nghị án cũ của Cam địa nói về chương trình tự chủ quốc gia chung, thủ tiêu chế độ giai cấp (systeme des castes), răn chỉ rượu mạnh và để chế độ vai ngoại quốc để khuyến khích nội hóa Cam địa nói rằng nếu quyết tâm thì hành chương trình ấy thì trong một năm Ấn-độ sẽ được tự trị.

A-PHÚ-HÂN (Theo S. H.)

Phong trào phân cải cách. - Có tin rằng viên thủ lãnh quân phần nghịch là Bachasakao (Habibullah Khan) đã chiếm được Caboul. Vua Enayatullah đã thất vị và đã được cùng gia quyến đi theo bay ra Peshawar để đi đến Kandahar.

Ngày 17 những thủ lãnh các bộ lạc hợp Hội nghị suy tôn Bachasakao làm quốc vương hiện là Habibullah Ghazi. (Ngày 18 thì tin Habibullah lên ngôi tuyên bố trong khắp kinh đô. Quân đội của vua mới là 1 vạn rưỡi người.)

AC-MỸ PHÁP (Tin ngày 18 tháng 1)

Hội đồng bồi thường. - Ủy hội

Giám định trong Hội đồng bồi thường đã từ chức xong Nước Mỹ thì có ông Young và ông Pierpont Morgan làm ủy viên.

Pháp với Bỉ. - Luật sư Eysar, Bộ trưởng hàng không Pháp đã làm chủ tịch một hội nghị Pháp-Bỉ, hội nghị ấy định đến sang năm sẽ liên lạc nước Bỉ, nước Pháp với xứ Congo và xứ Madagascar, bằng hàng không, tàu bay Pháp và Bỉ thay chuyển nhau mà đi.

BA-LAN (Tin ngày 18 tháng 1)

Ba-lan với Nga. - Nước Ba-lan đã chấp thuận với Nga thảo luận về các nghị định thư (protocoles) để thi hành Công ước Kellogg, nhưng Ba-lan sách rằng các nước lân bang với Nga cũng phải tham dự.

TIẾP-KHÁC Những hiệp tác xã ở Tiếp-khác.

1217 hiệp tác xã ở Tiếp-khác, 6501 hiệp tác xã cho vay, 4009 hiệp tác xã mua và bán, 1070 hiệp tác xã để dành, 1.270 hiệp tác xã lo việc trồng nhà, 1594 hiệp tác xã sản xuất riêng cho các công nhân.

1337 hiệp tác xã cất nhà và 115 hiệp tác xã khác. Cứ theo báo thống kê đó thì tình hình hiệp tác xã ở Tiếp-khác thật là phát đạt.

Những nước nào mà đường sanh nhai khổ khốc tương đương nữa lấy đó làm gương mà noi theo thì sự ích lợi sẽ không cùng vậy. (Thần chung)

THỜI NHỸ KỲ

Phong trào phân cải cách. - Mới đi ở thành Brouse có phát lộ được cuộc mưu phản Chánh phủ, 32 người đã bị bắt sẽ do tòa Đại hình xét. Cuộc phản nghịch ấy là phần đời những sự cách của Chánh phủ, họ cho rằng trái với giáo nghĩa Hồi hồi. Có tin rằng sẽ hoạch cuộc phản nghịch này là chỉ định bởi một người đương bị tù trong giam ngục Brouse, nhưng có liên lạc với người ở ngoài, họ đã đi chức một cơ quan bí mật gọi là "Bảo hộ hội" để giáo cách mệnh ủy viên hội. Ủy hội ấy định giải phóng cho tất cả người tù ở giam ngục Brouse, phá hủy giấy điện tín, giết viên Đốc quản và các quan lại khác ở đó, rồi kéo thẳng đến kinh đô Angora để đánh đổ Chánh phủ.

HOA-KỲ (Tin ngày 19 tháng 1)

Biểu tình phần Anh. - Vì mới rời Chánh phủ Anh mới dưới ông John Johnson là ủy viên Mỹ ở "Phân để quốc chủ nghĩa hiệp hội", nên người Mỹ biểu tình phần Anh ở trước cửa Lãnh sự quán Anh ở Nữu-ớc.

GOA-TÊ-MA-LA (Tin ngày 20 tháng 1)

Nội loạn. - Có tin rằng quân khởi nghịch do nguyên suy Ulco, nguyên Bình bộ tổng trưởng, chỉ huy đã chiếm được nũ-ong thành Metululen và Maratemongo. Những đường giao thông với thành Goa, temala bị cắt cả.

AC JANG-TIN (Tin ngày 18 tháng 1)

Đức giúp súng cho Bolivia. - Chánh phủ Ac Jang tin k am xét cái tàu Đức Sachse-wald ở trong bến Santa Fé, đã bắt được 2000 rương súng tay của Đức chủ sang Chánh phủ Bolivia. (Impartial)

HỒ CÁO VIỆC RIÊNG

XIN ĐỒNG-BÀO CHỨ Y

Tôi tên là Vương-quan-Nhơn, Thầu khoán tại Phanrang, có một đứa cháu kêu tôi là cậu, con của em gái tôi, tên nó là Lê-quang-Đại, tánh tình xa xỉ, cờ bạc rượu trà, theo phe, lập đảng, chẳng lo làm ăn.

Cách một tuần đây, nó ăn cắp của tôi 500\$00 và trốn đi trong.

Từ rày tôi không biết, không nhìn đến nó nữa.

Nếu nó làm điều trái phép công là vay nợ, tôi không can dự đến.

Xin đồng-bào lưu ý!

VƯƠNG-QUAN-NHƠN

Kinh đồn

Hotel du Khánh-Hòa

Tôi Nhattrang, thì đến nhà hàng "Hotel du Khánh-Hòa" gần nhà giấy hẹp và gần bờ biển.

Buồng nhậu và sạch sẽ từ 10.

NẤU ĂN NGON

Có vườn rộng cây cối mát mẻ

Giá rất rẻ.

THIASYKY

BAC-NINH

BỆNH QUI DA CÓ THUỐC TIỀN

Nếu ai mắc phải bệnh LẬU hay ĐƯƠNG MẠI mà đã uống thuốc khắp cả nơi rồi mà vẫn không khỏi, thì nên uống ngay thuốc của hiệu HOANG-VAN-LAN số nhà 37 phố Ninh An, tỉnh Bắc-Ninh, ngay thì nên uống phải biết, và nếu được uống thuốc này thì nên uống ngay, vì thuốc này có một mặt lợi là nó có, vẫn ăn uống được như thường, đi lại như thường, uống thì nhàn là biết, hạt thuốc này hiện đã nổi danh tiếng khắp thế giới, ai cũng biết rằng hạt thuốc này hay có một, thật thì hẳn không giảm một chút. Thuốc này 1 p. 00, đường mai 2 p. 00, bán hiệu giữ cách lánh hòa giao nên bán hiệu tại cơ sở thuốc đầu mỗi giá, có nhiều tên, hay một số mà đúng tên này chỉ một hôm là khỏi hẳn, theo thuốc này chỉ cần có hàng ngàn người khỏi rồi, giá 0 p. 25 một lọ, 3 thì thuốc này gửi bán tại M. Lê-văn-Thước số nhà 300 Rue Espagne Saigon, Phố Hà số nhà 7 Rue des Medicaments phố hàng busi Hanoi, có thể nghiệm thì mới biết rằng thần hiệu thế nào?

NHÂN DỊP TẾT

Bản hiệu xin phổ chương với các quý khách một hiệu đây Ban đây, là thứ dầy đi rất rất nhũ, mà đã được các bậc thượng lưu xứ Bắc-kỳ rất rất ưa chuộng, hàng như các ngài ở xa muốn có thứ dầy ban như thế, vậy xin mau mau gửi thư và Mandat về bản hiệu sau khi 48 giờ nhận được thư bản hiệu sẽ gửi bưu các ngài ngay.

Dầy Ban, bưng nhất giá 7\$50 một đôi

Dầy Ban bưng nhì giá 6\$50 một đôi

AN-THÀNH

37 rue de la Soie 37 HANOI

Trước bàn giấy các nhà văn-sĩ

Trước bàn giấy các nhà văn sĩ thì nhà nào cũng nên có một bức ảnh tráng men ngũ sắc của Hiệu HƯƠNG KỸ PHOTO HANOI để lúc nào cũng ngắm cái chân dung tươi đẹp của mình.

NAM-KỲ

TRỪ-TÊ, BỒ-HUYẾT, GIẢI-LAO?

Hiệu TẠO-NHƠN-ĐƯỜNG HORMON

TÊ-CẤP PHỒ-NGUY TAM-THÀNH-DƯỢC

Có ba thứ thuốc hay, đã giúp nhiều bệnh mạnh nên gọi là TAM-THÀNH-DƯỢC

1. Thần hiệu tê bại hoàn. Kinh cáo đồng bào ai mất bệnh tê bại như nời thì nên mau mau gửi thư đến bản hiệu TẠO NHƠN ĐƯỜNG Học môn tiếp lấy thuốc trừ tê mà uống thì ắt được mạnh giỏi, giá mỗi hộp 1\$20 VI như có kẻ nghèo nàn không tiền mà vươn lấy bệnh tê, lập tức viết thư đến bản hiệu vui lòng gửi thuốc cho không.

Quyết «Bất thực Ngon»

2. Sĩ lao bổ tạn hoàn, là thứ bổ tinh thần cho quý ông qui Thầy, qui Học sanh bổ phổi trừ mệt mỏi; bổ lao giải trí. Giá mỗi hộp 1\$00

3. Điều kinh bệch đại hoàn. Quý cô, qui Bà đồng bổ huyết điều kinh và trừ Bạch-Đái hạ trừ sảy sầm, hết sỏi ruột, hết nhứt mỗi, đồng tư nhuận da thức rất hay mỗi hộp 1\$00

Bản hiệu có chế LÃO-THỰC-ĐIÀ (cứu chửa cho anh) LỘC-GIÁC-GIAO nếu kỹ thương hàng, để làm lễ, hoặc dùng than mà uống thì, mỗi lượng giá 1\$00

Thư qui vị đồng bào 3 thứ thuốc nời trên đây, toàn là tinh chế cao lượng phong vị tinh chế THINH qui Cô, qui Thầy đồng mà bổ dưỡng thì ắt được hương cường qui thể thấy linh nghiệm. Hạng hồ sơ.

CÁCH GỬI: Mua thuốc, thư hoặc Mandat thì 3

M. TRƯƠNG MINH Y Directeur TẠO-NHƠN-ĐƯỜNG, N-3 Rue de la Gare HOC-MÓN (GIA-DINH)

Quý ngài có mua ba thứ thuốc đây, xin nhớ mua mandat gửi trước tiền hơn cho poste Hóc-món không có cách gửi contre remboursement

Muốn đến bản hiệu do ngay bưu xe lửa đầu.

PHARMACIE NORMALE L. BARREAU

119 121 Rue de la Gare - HANOI

Pharmacie chimique, Droguerie, Laboratoire

Pharmacie chimique, Droguerie, Laboratoire

Pharmacie chimique, Droguerie, Laboratoire

Pharmacie chimique, Droguerie, Laboratoire

Pharmacie chimique, Droguerie, Laboratoire

Pharmacie chimique, Droguerie, Laboratoire

Pharmacie chimique, Droguerie, Laboratoire

Pharmacie chimique, Droguerie, Laboratoire

Pharmacie chimique, Droguerie, Laboratoire

Pharmacie chimique, Droguerie, Laboratoire

Pharmacie chimique, Droguerie, Laboratoire

Pharmacie chimique, Droguerie, Laboratoire

Pharmacie chimique, Droguerie, Laboratoire

Pharmacie chimique, Droguerie, Laboratoire

Pharmacie chimique, Droguerie, Laboratoire

Pharmacie chimique, Droguerie, Laboratoire

Pharmacie chimique, Droguerie, Laboratoire

Pharmacie chimique, Droguerie, Laboratoire

Pharmacie chimique, Droguerie, Laboratoire

Pharmacie chimique, Droguerie, Laboratoire

Pharmacie chimique, Droguerie, Laboratoire

Pharmacie chimique, Droguerie, Laboratoire

Pharmacie chimique, Droguerie, Laboratoire

Pharmacie chimique, Droguerie, Laboratoire

Pharmacie chimique, Droguerie, Laboratoire

Pharmacie chimique, Droguerie, Laboratoire

Pharmacie chimique, Droguerie, Laboratoire

Pharmacie chimique, Droguerie, Laboratoire

Pharmacie chimique, Droguerie, Laboratoire

Pharmacie chimique, Droguerie, Laboratoire

Pharmacie chimique, Droguerie, Laboratoire

Pharmacie chimique, Droguerie, Laboratoire

Pharmacie chimique, Droguerie, Laboratoire

Pharmacie chimique, Droguerie, Laboratoire

Pharmacie chimique, Droguerie, Laboratoire

Pharmacie chimique, Droguerie, Laboratoire

Pharmacie chimique, Droguerie, Laboratoire

Pharmacie chimique, Droguerie, Laboratoire

Pharmacie chimique, Droguerie, Laboratoire

Pharmacie chimique, Droguerie, Laboratoire

Pharmacie chimique, Droguerie, Laboratoire

Pharmacie chimique, Droguerie, Laboratoire

Pharmacie chimique, Droguerie, Laboratoire

Pharmacie chimique, Droguerie, Laboratoire

Pharmacie chimique, Droguerie, Laboratoire

CÁC HIỆU BUÔN TO ĐỀU CÓ BÁN LẺ CÁ

Advertisement for THUỐC LÃO HOANG PHAT, featuring an illustration of a person and text in Chinese and Vietnamese.

LY SENG BAO 42 HANG BÓ HANOI

Đại lý có ở các thành phố lớn

DẦU CÙ-LÀ THIẾT

Dầu cù-là thiết, đã dùng mười năm danh tiếng, chuyên trị những bệnh sau đây rất công hiệu:

Dầu cù-là thiết, trị nhưi đau, số mỗi vận mình muốn cầm, thoa vào bàn tay, 10 ml, và đánh xương sống vài lần thì bình mạnh tức thời.

Dầu cù-là thiết, trị đau lưng, trật gân, sưng lệch tẹo, thoa nó vào, rồi lấy bông gòn quấn mấy chỗ đau ấy lại trong giây phút, bình được an thuyền.

Dầu cù-là thiết, trị đau lỗ tai, nhồi rắng, lấy nó mà váy cũng nhét vào chừa rắng, thật rất hay, hết đau liền.

Dầu cù-là thiết, trị đau bụng (trùng thực) tức ngực cũng giỏi.

Dầu cù-là thiết, trị thương tích, thù có noc cần, thoa vào được bình yên vô sự.

Mỗi người bỏ bệnh, nên nhớ tùy thân một ve cù-là thiết vì nó là thuốc bá chưng, nam phụ lão ấu đều dùng được cả Xin hỏi Ông Hà có dùng thuốc qui bầu này rồi, thì mới biết sự thần hiệu của nó; song phải ngựa, kéo làm đồ, giũ nuso. Muốn có dầu cù-là thiết thì hãy mua thư của nhà thuốc NGUYỄN-VAN-TRI, báo chế sự, ở Mỹ-tho, (Cochinchine làm mới là thiết tốt).

Thuốc bán theo lạng hóa giao ngân Định Giá như vậy

Bán lẻ mỗi ve nhỏ 0\$30 Bán lẻ mỗi ve vừa 0\$50 Bán lẻ mỗi ve lớn 0\$80

Còn mua về bán lại, sẽ tính giá riêng, tùy theo mua nhiều hay ít

NGUYỄN-VAN-TRI Pharmacten diplome BAO CHẾ SỰ

Có bằng cấp trường Cao đẳng, Hạng-cấp

Chuyên môn và đã có làm việc Nhà Nước lâu năm

MAGASIN DE SOIERIES

TÂN LỢI

188-140, Bd Tổng-độc-Phương (CHOLON)

Bản hiệu bán sỉ và bán lẻ đủ các thứ hàng Tàu, hàng Thượng-hải

như là: lãnh, xuyên, trừu, cầm-nhung, cầm-châu v. v. Hàng thiết tốt,

thiết bền, hàng nhuộm đen mặc đến rách không sợ sợ phai trở. Bán lẻ

đủ các thứ hàng Bombay, hàng Nhật-bản v. v. Khẩn đỏi ưu rừ và

thêu nhiều kiểu, nhiều màu thiết đẹp.

Trừ bán sỉ và lẻ đủ thứ màu nhuộm của Tây Âu Teinture

Idéale" danh tiếng thuốc này ở Nam-kỳ.

Bánh hộp biscuits "Kỳ-Thời" của bản hiệu chế tạo chẳng khác

nào biscuits mélanges choisis của Tây, được nhiều người khen ngợi.

Bán lẻ mỗi hộp 0\$75 tại bản hiệu mua sỉ có huê-hồng.

Bản hiệu buôn bán đã mấy chục năm cùng các tỉnh Trung-kỳ và

Bắc-kỳ.

Ở xa xin viết thư thương nghị

TÂN-LỢI

188-140, Bd Tổng-độc-Phương Cholon

HIỆU THUỐC MỚI MỜ Ở HUẾ

Tham-Thiên-Đường Đại Dược

Phòng ở số nhà 100 Phố CHAVASSIEUX

thành phố HÀI-PHONG, chủ nhân là

TRẦN-ĐỨC-TÂM, có bằng cấp của

trường-Học Quảng-Đông Công-Y-Học

Đường và chứng thư Nhật-Bản, xem

mạch theo lời mới, chế thuốc theo Hóa

Học, chữa đủ các bệnh người nhơn trẻ

con có cả Máy-Điện để chữa các bệnh

Hiem. GIÓNG-RANG CHỮA-RANG, Giày

Học thuốc theo cách Hàm-Thụ.

Nay cần dùng nhiều Đại-lý ở các tỉnh trong

tam-kỳ, Trung Bắc Nam và Ai-lao Cao-Mén, để bán

thuốc cao đơn Hoàn tán. Ai muốn làm ĐẠI-LÝ xin gửi

thư về lấy chương-trình và điều-lệ ngay, ngài nào muốn

lấy Catalogue, xin gửi về (\$06 timbre Poste.

Còn ở HUẾ THƯA THIÊN và TOURANE ai muốn MUA

THUỐC hoặc xin làm ĐẠI LÝ thì cứ viết thư cho ông

TRẦN-KIỆM-QUÁN, Cinema TAM-TÂN HUẾ hoặc đến nhà

ông ở ĐƯỜNG ĐÔNG-BA mà thương lượng.

THAM-THIÊN-ĐƯỜNG DƯỢC PHÒNG

N° 100 Boulevard Chavassieux N° 100

HAIPHONG

Directeur thành lập Hội đồng Quốc-Không

Advertisement for PHƯỚC-AN THƯƠNG-QUÁN, featuring a list of services and contact information.

Advertisement for NAM-KỲ, TRỪ-TÊ, BỒ-HUYẾT, GIẢI-LAO? featuring a list of products and their benefits.

Advertisement for DẦU CÙ-LÀ THIẾT, featuring a list of ailments it treats and contact information.

Advertisement for MAGASIN DE SOIERIES TÂN LỢI, featuring a list of goods and contact information.

Advertisement for HIỆU THUỐC MỚI MỜ Ở HUẾ, featuring a list of services and contact information.